

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 15 kwietnia 2011 r.

**Pan
Dariusz Rączkowski
Dyrektor Aresztu Śledczego
w Zielonej Górze**

LZG-4100-03-01/2011, P/10/013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Areszt Śledczy w Zielonej Górze (dalej „Areszt”) w zakresie wykonania planu finansowego w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 29 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Aresztu w kontrolowanym zakresie.

Podstawą pozytywnej oceny była prawidłowa realizacja dochodów i wydatków oraz wiarygodność rocznych sprawozdań budżetowych.

1. Wykonane dochody na koniec 2010 r. w wysokości 39,9 tys. zł (125% planu po zmianach) przekazywano na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa², z wyjątkiem dochodów, pobranych według stanu na 15.06.2010 r. w kwocie 2.151 zł, przekazanych na ww. rachunek z dwudniowym opóźnieniem.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784), uchylone z dniem 1.01.2011 r.

Prawidłowo ustalano, pobierano i dochodzono należności³. W 2010 r. nie wystąpił przypadek ich przedawnienia.

Wydatki poniesione z budżetu środków krajowych wyniosły 9.782,8 tys. zł i dotyczyły głównie uposażeń funkcjonariuszy (6.032,7 tys. zł). Areszt posiadał na koniec 2010 r. niewymagalne zobowiązania w kwocie 243,3 tys. zł, wynikające przede wszystkim z zakupu środków żywności i energii oraz rozrachunków z pracownikami.

Wydatki z budżetu środków europejskich wyniosły 105,3 tys. zł (99% planu po zmianach). Poniesione zostały na realizację projektu szkoleniowego dla osób pozbawionych wolności⁴. Szczegółowe badanie wydatków z tego budżetu, w kwocie 46,8 tys. zł, potwierdziło ich kwalifikowalność oraz realizację projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

W 2010 r. Areszt zrealizował 7 zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych (cyt. Pzp)⁵ o wartości 590.312,83 zł. Terminowo złożono „Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych”, wymagane art. 98 ust. 2 ustawy Pzp, jednak na skutek błędu rachunkowego zawyżono w nim kwotę udzielonych zamówień o 26.999,67 zł. W toku kontroli NIK dokonano korekty ww. sprawozdania, w której podano prawidłowe wielkości udzielonych zamówień.

Kontrola 3 zamówień o łącznej wartości 199.296,33 zł (33,8% ogółu udzielonych) wykazała, że postępowania przeprowadzono z zachowaniem procedur ustawy Pzp, a zobowiązania powstałe w wyniku zawartych umów zaciągnięto zgodnie z art. 46 ust. 1 i art. 153 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁶.

Uwagi NIK dotyczą jedynie sposobu przygotowania postępowania na wykonanie elektronicznego systemu zabezpieczeń. Na etapie tworzenia specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) nie rozpoznano w sposób dostateczny technicznych uwarunkowań niezbędnych dla prawidłowego wykonania umowy, na skutek czego dwukrotnie zmieniano wartość wynagrodzenia (zwiększając je łącznie o 15.470 zł, tj. o 34,7% pierwotnej wartości), przy czym pierwsza zmiana zakresu prac nastąpiła już w dniu jej podpisania. Warto podkreślić, iż w sytuacji braku możliwości prawidłowego określenia parametrów

³ Zbadano należności w kwocie 32,7 tys. zł z głównych źródeł dochodów Aresztu, tj. najmu powierzchni części muru na reklamy i najmu powierzchni na punkt sprzedaży.

⁴ „Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności”, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawa zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.)

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

technicznych, ustawa Pzp umożliwia opis przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie wymagań funkcjonalnych (art. 30 ust. 6 ustawy Pzp).

2. Funkcjonująca w Areszcie polityka rachunkowości nie zawierała wszystkich informacji wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości⁷. Jednakże wszystkie stwierdzone braki (określenie wersji oprogramowania służącego prowadzeniu ksiąg rachunkowych, daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz granicznych terminów księgowania dowodów do właściwych okresów) wyeliminowano jeszcze w toku kontroli NIK.

Również sposób oznaczenia ksiąg Aresztu nie odpowiadał wymogom określonym w art. 13 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Stwierdzono bowiem, że tylko pierwsza strona wydruku z ksiąg była oznaczona nazwą jednostki oraz wyłącznie dziennik (spośród 6 obligatoryjnych elementów ksiąg) zawierał informacje w zakresie nazwy księgi, roku obrotowego i okresu sprawozdawczego. Wydruki komputerowe ksiąg nie miały oznaczonej również ostatniej strony, co było niezgodne z art. 13 ust. 5 ww. ustawy.

Badanie próby 118 zapisów i dowodów księgowych⁸ na łączną kwotę 1.386.701,12 zł (14,2% ogółu wydatków) wykazało zgodność kwot ujętych w księgach i wynikających z dowodów księgowych, będących podstawą zapisów, oraz poprawność kwalifikacji do poszczególnych paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Jednak aż 115 zbadanych dowodów na kwotę 1.323.862,94 zł posiadało niepełną dekretację (w tym na 14 dowodach na kwotę 75.903,41 zł nie odnotowano również dokonania sprawdzeń⁹ wymaganych art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz kontroli głównego księgowego określonej w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych), a 82 zapisy księgowe o wartości 721.584,20 zł zawierały błędy w zakresie danych identyfikacyjnych dowodu bądź daty dokonania operacji gospodarczej. Stwierdzono również, że 9 zdarzeń gospodarczych na łączną kwotę 43.885,95 zł ujęto w księgach rachunkowych z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, co miało wpływ na sprawozdawczość bieżącą (bez wpływu na sprawozdawczość roczną).

Wobec powyższego NIK wydaje opinię pozytywną w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej oraz opinie negatywne w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej oraz w zakresie zgodności (poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych).

3. NIK pozytywnie opiniuje rzetelność i prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 o wykonaniu

⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)

⁸ 117 wydatków bieżących na kwotę 1.326.701,12 zł oraz 1 wydatek majątkowy na kwotę 60.000 zł.

⁹ Pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

dochodów, Rb-28 o wykonaniu wydatków, Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE (...) oraz sprawozdań z zakresu operacji finansowych: Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań. Wszystkie ww. sprawozdania zawierały dane wynikające z ewidencji księgowej i przekazane zostały w terminach określonych w stosownych rozporządzeniach¹⁰.

4. NIK pozytywnie ocenia realizację obowiązku przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji. Areszt nie był zobowiązany do przeprowadzenia w 2010 r. inwentaryzacji w drodze spisu z natury rzeczowych aktywów trwałych, dlatego dokonano spisu z natury tylko niektórych grup aktywów (bez środków trwałych), a w odniesieniu do pozostałych zweryfikowano stan księgowy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, oraz uwzględniając działania podjęte w toku kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Dostosowanie systemu finansowo-księgowego Aresztu do wymogów ustawy o rachunkowości.
- 2) Prawidłowe ewidencjonowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich zdarzeń, które nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. adresat
2. aa

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).